

Høring - Forslag til nytt inntektssystem for fylkeskommunene

Viser til høring på forslag til nytt inntektssystem for fylkeskommunen.

Vedlagt følger innspill fra ZERO til dette forslag til nytt inntektssystem for fylkeskommunen. ZERO er ikke satt opp som høringsinstans for denne høringen. Men forslag til nytt inntektssystem for fylkeskommunen er høyst relevant for oss med de økonomiske rammene i inntektssystemet for gjennomføring av klimaløsninger i kollektivtrafikken for fylkene. Vi håper derfor at våre innspill til dette vil bli hensyntatt i det videre arbeidet med gjennomføring av nytt inntektssystem for fylkeskommunen.

Stortinget har gjort mange viktige vedtak om fornybar og utslippsfri kollektivtrafikk. Som at det skal stilles krav til null- og lavutslipp i alle ferge- og hurtigbåtanbud, og at hele kollektivtrafikken i 2025 som hovedregel benytter null- eller lavutslippsteknologi eller klimanøytralt drivstoff. Se oversikt over disse Storingsvedtakene i vedlegget. Anbudene på kollektivtrafikk har normalt kontrakts lengde på 8-10 år. Normal anbudsutlysning nå vil ha kontraktslengde fram til etter 2025. Gjennomføring av Storingsvedtakene fordrer derfor at alle kollektivanbud stiller krav og sørger for innfasing av fornybare og utslippsfri løsninger.

I Statsbudsjettet for 2019 skriver Regjeringen at de vil medvirke til at fylkeskommunale ferjer og hurtigbåter bruker lav- og nullutslippsløsninger, og støtte opp under fylkeskommunene sin mulighet til å tilby klimavennlig kollektivtilbud. Det er bra, men det mangler gjennomføring av dette. Finansieringsordningene til fylkene for buss- og bane og båt- og ferje i inntektssystemet er i dag slik at støttenivå er det samme om fylkeskommunen har gammel fossil diesel eller nullutslipp.

Det er en merkostnad for utbygging av ny infrastruktur og teknologiskiftet for hurtigbåt, ferje- og bussfornyelse for nullutslippsløsninger nå. På sikt vil skifte til elektriske kollektivtrafikk gi lavere driftskostnader i tillegg til fjerne alle miljøskadelige utslipp. Den økte investeringene har noen fylker klart å få til med finansiering til deler av merkostnaden fra Enova og NOx-fondet, sammen med å ta en betydelig ekstrakostnad selv, slik f.eks. Hordaland har gjort i fergeanbudene med gjennomføring av Storingsvedtaket om null- og lavutslippsferger på alle nye anbud.

Denne merkostnaden for utbygging av ny infrastruktur og teknologiskiftet til fornybar og utslippsfri hurtigbåt, ferje- og buss, må være et element i inntektssystemet til fylkene. Med at det legges inn element som skiller mellom fossil diesel og fornybar og nullutslipp i forslaget til ny delkostnadsnøkkel for buss og bane og båt og ferje. Evnt at det legges inn som en egen ordning for gjennomføring teknologiskiftet til fornybar og nullutslipp kollektivtrafikk, dersom det er enklere gjennomførbart.

Vi støtter dette som tatt opp av Hordaland og Sogn- og Fjordane fylkeskommune i deres høringer at departementet sitt forslag til nytt inntektssystem i alt for liten grad tar omsyn til det grønne skiftet, og at det må inn i inntektssystemet slik at fylkeskommunene har tilstrekkelig med økonomiske rammer og insentiv til å gjennomføre dette.

Kontakt ZERO

Marius Gjerset, Teknologiansvarlig og prosjektleder fornybar og utslippsfri kollektivtrafikk,
marius.gjerset@zero.no / 926 56 010

Vedlegg

- Viktige politiske vedtak fornybar og utslippsfri kollektivtrafikk

Kollektivtrafikk

- Stortinget ber regjeringen sørge for at kollektivtrafikken i 2025 som hovedregel benytter **null- eller lavutslippsteknologi eller klimanøytralt drivstoff**. (Sak om følge opp anbefalinger for å nå Norges klimamål i 2020, feb.2015)
- Stortinget ber regjeringen **utarbeide krav om eller iverksette tiltak som gjør at alle nye offentlige kjøretøy og alle nye drosjer, ferjer, rutebåter og dieseltog benytter lav- eller nullutslippsteknologi når teknologien tilsier dette**. Krav og tiltak skal være på plass innen 1. januar 2017... (Statsbudsjettet 2016, des 2015)
- Stortinget ber regjeringen sørge for at bymiljøavtalene bidrar til å nå målet om fossilfri kollektivtrafikk fra 2025 gjennom valg av konsept for 50/50-ordningen. Dette følges også opp gjennom blant annet fergeanbud og ny forskrift for innkjøp i offentlig sektor". (Statsbudsjettet 2017, des 2016)
- Mål om utslippsfri bybusser: 100% av salget i 2025.(Nasjonal transportplan, juni 2017)
- Legge til grunn nullutslippsløsninger i alle fremtidige offentlige materiellanskaffelser i jernbanen. Ved kjøp av nytt rullende materiell skal dette skje i den grad teknologiutviklingen tillater det. (Nasjonal transportplan, juni 2017)
- **"Oppdragsgiveren skal legge vekt på å minimere miljøbelastningen og fremme klimavennlige løsninger ved sine anskaffelser..."** (Forskrift om offentlige anskaffelser, § 7-9.Minimering av miljøbelastning)
- Legge en plan for å nå målet om fossilfri kollektivtrafikk innen 2025. (Regjeringserklæringen, jan 2019)

Ferger og passasjerbåt

- Stortinget ber regjeringen sørge for at **alle kommende fergeanbud har krav til nullutslippsteknologi** (og lavutslippsteknologi) når teknologien tilsier dette. (Statsbudsjettet 2015, des 2014)
- Stortinget ber regjeringen **iverksette tiltak som sikrer at alle fylkeskommunale og kommunale ferger og hurtigbåter benytter lav- eller nullutslippsteknologi ved nye anbud** og på ruter i egenregi. ...Komiteen mener derfor det bør utredes hvordan man gjennom f.eks. lov om offentlige anskaffelser mest effektivt kan stille krav til lav- og nullutslippsteknologi også for fylkeskommunale- og kommunale ferger, med sikte på å innføre et slikt krav snarest mulig. (Nullutslippsteknologi i fergetransporten og bruk av ny teknologi i nærskipsfarten, des 2015)
- Stortinget ber regjeringen **utarbeide krav i forskrift til lov om offentlige anskaffelser om at alle nye ferger og rutebåter benytter lav- eller nullutslippsteknologi** når situasjonen tilsier at det er mulig. (Meld.St.27 (2016-2017), juni 2017)
- Stortinget ber regjeringen iverksette tiltak for å få passasjertransporten på hurtigbåt utslippsfri, basert på hydrogen- eller el-batteriteknologi. Regjeringen bes om å følge opp fylkeskommunenes rolle som innkjøper av disse transporttjenester med nødvendig kompetanse og incentiver. (Klimameldingen, mai 2018)
- Stortinget ber regjeringen **sikre, gjennom krav og/eller støtteordninger, at fergestrekninger og hurtigbåter på offentlig anbud benytter null- eller lavutslippsteknologi**, der det ligger til rette for det. (klimameldingen, mai 2018)
- **Stille krav om utslippsfrie eller fornybare løsninger i offentlige ferge- og hurtigbåtanbud** der det ligger til rette for det. (Regjeringserklæringen, jan 2019)